

Hulga arvutamine

Koosneb kahest sammust:

1. Loenduri muutuja loomine ja sellele algse väärtuse andmine: `counter = 0`
2. Loenduri muutuja suurendamine 1 võrra: `counter = counter + 1`

In [ ]:

```
counter = 0
for i in range(10):
    if i % 2 == 0:
        counter = counter + 1
print(f"Paarisarvude hulk: {counter}")
```

Paarisarvude hulk: 5

Summa ja korrutise arvutamine

Summa arvutamine koosneb kahest sammust:

1. Summaatori muutuja loomine ja sellele algse väärtuse andmine: `total = 0`;
2. Summaatori muutuja suurendamine vajaliku arvu võrra: `total = total + num`.

In [ ]:

```
# naturaalarvude summa 1-st kuni 100-ni
total = 0
for i in range(1, 101):
    total = total + i
print(f'Summa võrdub {total}')
```

Summa võrdub 5050

Samamoodi arvutatakse ka korrutis. Korrutise arvutamisel on muutuja algväärtus 1, erinedes summaatorist, kus see võrdub 0.

Ülesanne 1

Kirjutage programm, mis küsib 10 täisarvu ja leiab nende keskmise väärtuse

Ülesanne 2

Programmi sisendiks on naturaalarv n . Kirjutage programm, mis arvutab nende arvude hulga ja summa vahemikus 1 kuni n (kaasa arvatud,) mille ruut lõpeb 2, 5 või 8-ga. Kui selliseid numbreid määratud vahemikus ei ole, siis tuleb kuvada 0.

Ülesanne 3

Programmi sisendiks on naturaalarv n . Kirjutage programm, mis arvutab faktoriaali $n!$

Naturaalarvu n faktoriaaliks nimetatakse kõigi naturaalarvude 1 kuni n korrutist

$$n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$$

Ülesanne 4

Programmi sisendiks on naturaalarv n . Kirjutage programm vahelduvate märkidega summa arvutamiseks

$$1 - 2 + 3 - 4 + 5 - 6 + \dots + (-1)^n$$

Muutujate väärtuste vahetus

Väga sageli on vaja vahetada kahe muutuja x ja y väärtused. Ülesande lahendamiseks võib kasutada ajutist muutujat `temp`:

```
temp = x
```

```
x = y
```

```
y = temp
```

Selline kood kirjutatakse peaaegu kõikides programmeerimiskeeltes. Kuid Pythonis on ka lihtsam viis. Võib kirjutada nii:

```
x, y = y, x
```

Märkus: Samamoodi saab vahetada kolme ja enama muutuja väärtuseid.

Signaalmärgid

Programm, mis määrab, kas naturaalarv on algarv (arv on algarv, kui sellel pole muid jagajaid peale 1 ja iseenda). Programmis ongi `is_prime` muutuja signaalmärk. See muutuja on algselt võrdne `True`, kui arv jagub millegi muuga kui 1 ja iseendaga, muutuja `is_prime` = `False`

In [ ]:

```
num = int(input())
is_prime = True

for i in range(2, num):
    if num % i == 0:
        is_prime = False

if num == 1:
    print(f' {num} - 1')
elif is_prime == True:
    print(f'{num}. Number is prime')
else:
    print(f'{num}. Number is not prime')
```

15. Number is not prime

Ülesanne 5

Programmi sisendiks on naturaalarv n. Kirjutage programm, mis arvutab kõigi selle arvu jagajate summa.

Maksimum ja miinimum

Arvude jadas suurima või väikseima väärtuse leidmine on programmeerimisel sagedane ülesanne.

Programm, mis genereerib 10 positiivset arvu ja leiab nende hulgast suurima arvu. Määratakse muutuja largest algväärtus -1. Järgmisena loeb programm 10 arvu ja kui mõni neist osutub suuremaks kui praegune largesti väärtus, omastab ta selle uuesti. Algäärtuseks on võetud arv -1, sest on teada, et kõik arvud on positiivsed, nii et juba esimene võrdlus toob kaasa uuesti omastamise.

In [ ]:

```
import random
largest = -1
for i in range(10):
    num = random.randrange(1, 100)
    if num > largest:
        largest = num
print(f'Maximum {largest}')
```

Maximum 89

Levinud on lähenemine, kui jada esimene element võetakse kohe muutuja algäärtuseks.

In [ ]:

```
largest = random.randrange(-100, 100)
for i in range(9):
    num = random.randrange(-100, 100)
    if num > largest:
        largest = num
print(f'Maximum {largest}')
```

Maximum 97

Jada **väikseima väärtuse leidmiseks** tuleb võrratusmärk (>) vahetada vastupidise vastu (<). Sellisel juhul tuleb muutuja nimi asendada smallest-iga.

Märkus: Kuna Pythonis on sisseehitatud funktsioonid `max()` ja `min()`, siis ei ole selliste nimetuste andmine maksimaalse ja minimaalse väärtuse jaoks hea. Parem on kasutada teisi muutujate nimetusi, näiteks `largest`, `smallest`.

Ülesanne 6

Kirjutage programm, mis kuvab 10 juhuarvude jadast suurima ja teise suurima arvu.